

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાતની ઉચ્ચ અદાલતમાં

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૧૪૦૯૬/૨૫૫

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૧૪૦૫૭/૨૫૫

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ એ. એસ. સુપેહિયા

અને

માનનીય સુ શ્રી ન્યાયમૂર્તિ વૈભવી ડી નાણાવતી

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા.	ના.

=====

ઓ૩ ડેવલપર્સ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ

વિરુદ્ધ

આવકવેરાની કચેરી, વોર્ડ ૩ (૧) (૧), અમદાવાદ

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે સુશ્રી વૈભવી કે પરીખ (૩૨૩૮) સાથે શ્રી તુષાર
હેમાણી, પરિષ્ક વકીલ

સામાવાળા (ઓ) નંબર ૧ માટે આદિત્ય ડી ભટ્ટ (૮૫૮૦)

=====

કોરમ:માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ એ. એસ. સુપેહિયા

અને

માનનીય સુ શ્રી ન્યાયમૂર્તિ વૈભવી ડી. નાણાવતી

તારીખ:૦૮/૦૬/૨૦૨૬

સામાન્ય મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ એ એસ સુપેરિયા દ્વારા)

૧. અરજદાર વતી વિદ્વાન વકીલ શ્રી તુષાર હેમાનીને વિદ્વાન વકીલ સુ શ્રી વૈભવી કે. પારિખ સાથે અને સામાવાળા વતી વિદ્વાન વરિષ્ઠ સ્થાયી વકીલ શ્રી આદિત્ય ડી. ભટ્ટને સાંભળ્યા.

૨. તાત્કાલિક પરત કરી શકાય તેવો નિયમ. વિદ્વાન વરિષ્ઠ સ્થાયી વકીલ, શ્રી આદિત્ય ભટ્ટે સામાવાળા માટે નિયમની નોટિસની સેવા માફ કરી દીધી છે.

૩. સંબંધિત પક્ષો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોની સંમતિ સાથે, આ બાબતને અંતિમ સુનાવણી માટે લેવામાં આવે છે. સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલેકેશન નંબર ૧૪૦૫૭/૨૫૫ ને મુખ્ય બાબત તરીકે ગણવામાં આવે છે અને ઉપરોક્ત અરજીમાંથી હકીકતો વર્ણવવામાં આવી છે, જે આ રીતે વાંચે છે:

૩.૧ અરજદાર કંપની અધિનિયમ, ૧૯૫૬ હેઠળ સ્થાપિત કંપની છે અને તેના મોટાભાગના શેરધારકો ભારતના નાગરિકો છે. તેથી, અરજદાર ભારતના બંધારણની કલમ ૧૪ અને ૧૯ (૧) (જી) હેઠળ બાંધધરીકૃત બંધારણીય

અધિકારોનો હકદાર છે.સામાવાળા ભારતના બંધારણની કલમ ૧૨ના અર્થમાં 'રાજ્ય' છે.

૩.૨ પ્રતિવાદીએ આવકવેરો અધિનિયમ, ૧૯૬૧ (ટૂંકમાં 'અધિનિયમ') ની કલમ ૧૪૮એની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ ૨૮/૦૩/૨૦૨૫ તારીખે કારણદર્શક નોટિસ જારી કરી હતી, જેમાં અરજદારને કારણ દર્શાવવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું કે કાયદાની કલમ ૧૪૮ હેઠળ નોટિસ વિચારણા હેઠળના વર્ષ માટે કેમ જારી ન કરવી જોઈએ.અરજદારે ૨૧/૦૪/૨૦૨૫ તારીખના પત્ર દ્વારા ઉપરોક્ત કારણદર્શક નોટિસનો વિગતવાર જવાબ આપ્યો હતો.

૪. વર્તમાન રિટ અરજીઓ મૂલ્યાંકનની કાર્યવાહી ફરી શરૂ કરવા માટે પ્રતિવાદીની કાર્યવાહીને પડકારતી દાખલ કરવામાં આવે છે.સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૧૪૦૫૭/૨૦૨૫ માં, અરજદારે કાયદાની કલમ ૧૪૮ હેઠળ બહાર પાડવામાં આવેલી ૨૬/૦૬/૨૦૨૫ ની નોટિસ તેમજ આકારણી વર્ષ માટે કાયદાની કલમ ૧૪૮ એ (૩) હેઠળ પસાર કરવામાં આવેલા ૨૬/૦૬/૨૦૨૫ ના આદેશને પડકાર્યો છે, જ્યારે, સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૧૪૦૮૬/૨૦૨૫ માં, અરજદારે કાયદાની કલમ ૧૪૮ હેઠળ બહાર પાડવામાં આવેલી ૨૬/૦૬/૨૦૨૫ ની નોટિસ તેમજ એ વાય ૨૦૨૧-

૨૨ માટે કાયદાની કલમ ૧૪૮ એ (૩) હેઠળ પસાર કરવામાં આવેલા
૨૬/૦૬/૨૦૨૫ ના આદેશને પડકાર્યો છે.

૫. શરૂઆતમાં, અમે નોંધ્યું છે કે ૧૩/૧૦/૨૦૨૫ ના આદેશમાં, કોઓર્ડિનેટ બેન્ચે, વિજ્ઞાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી તુષાર હેમાની દ્વારા રજૂ કરાયેલા નિવેદનો રેકૉર્ડ કરતી વખતે, સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૩૩૪/૨૦૨૨ માં પસાર કરાયેલા ૦૧/૦૪/૨૦૨૫ ના આદેશનો ઉલ્લેખ કર્યો છે, જે વિજ્ઞાન પરિષ્ઠ વકીલ દ્વારા આ અદાલત તરફ ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું છે અને રજૂઆત કરી છે કે એ વાચ ૨૦૧૭-૧૮ માટે, સમાન આક્ષેપોમાં, મૂલ્યાંકન ફરીથી ખોલવાનું વિભાગ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવ્યું હતું, જેના પર અરજદાર દ્વારા હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો અને આખરે, ૦૧/૦૪/૨૦૨૫ ના ચુકાદા અને આદેશ દ્વારા કોઓર્ડિનેટ બેન્ચે. , એ. વાચ. ૨૦૧૭-૧૮ માટે આકારણી ફરીથી ખોલવાની સામાવાળા વિભાગની કાર્યવાહીને રદ કરીને રિટ પિટિશનને મંજૂરી આપી છે.તેથી, વિજ્ઞાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી હેમાની દ્વારા વિનંતી કરવામાં આવે છે કે હાલની રિટ અરજીઓને પણ મંજૂરી આપવામાં આવે.

૬. એ. વાચ. ૨૦૧૮-૨૦ માટે કાયદાની કલમ ૧૪૮એ (૧) હેઠળ બહાર પાડવામાં આવેલી કારણદર્શક નોટિસના જવાબમાં અરજદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા ૨૧/૦૪/૨૦૨૫ તારીખના જવાબની સામગ્રીનો ઉલ્લેખ કરતી

વખતે, તેમણે રજૂઆત કરી છે કે અરજદારે બેંક ખાતામાં તમામ એન્ટ્રીઓ વિગતવાર સમજાવી છે, જે ખાતાના પુસ્તકોમાં યોગ્ય રીતે નોંધાયેલી છે અને ઓડિટ કરેલા ખાતાના પુસ્તકો મુજબની આવકને ધ્યાનમાં લીધા પછી, આવકનું વળતર દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું, જે વિભાગ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યું હતું. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ફરીથી ખોલવાનું માત્ર એકમાત્ર કારણ પર આધારિત છે, જે વિવાદિત નોટિસમાં નોંધવામાં આવ્યું છે તેમજ તે આદેશ કે અરજદારના વ્યવહારો વ્યવસાય સાથે સુસંગત નથી. તે રજૂ કરવામાં આવે છે કે ૯૭૭ કરોડ રૂપિયાની ક્રેડિટ એન્ટ્રીઓનું વિગતવાર વિભાજન અરજદાર દ્વારા લોનના વ્યવહારો, બેંક સ્ટેટમેન્ટ સાથે આવા વ્યવહારોના સમર્થનમાં રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું. જો કે, પ્રતિવાદીઓએ વર્તન અને અનુમાનોના આધારે એવો અભિપ્રાય બનાવ્યો છે કે કરવેરા માટે વસૂલવામાં આવતી આવકમાંથી ૩૮,૦૦૦/- રૂપિયાની બચત થઈ છે. કાયદાની કલમ ૧૪૭ની જોગવાઈઓનો ઉલ્લેખ કરતી વખતે, એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે કાયદાની કલમ ૧૪૭ની જોગવાઈઓ વર્તમાન કેસમાં લાગુ પડતી નથી કારણ કે કરવેરાને પાત્ર એવી કોઈ આવક નથી કે જે આકારણીમાંથી બચી ગઈ હોય. તેમણે કાયદાની કલમ ૧૪૭ની જૂની જોગવાઈઓનો ઉલ્લેખ કર્યો છે, જે ૩૧/૦૩/૨૦૨૧ સુધી કાર્યરત હતી, જેમાં "માનવાનું કારણ" શબ્દો હતા કે કરવેરા માટે વસૂલવામાં આવતી કોઈપણ આવક આકારણીમાંથી બચી ગઈ છે, જ્યારે ૦૧/૦૪/૨૦૨૧ ની અસરથી, જો

કરવેરા માટે વસૂલવામાં આવતી કોઈપણ આવક આકારણીમાંથી બચી ગઈ હોય તો કાયદાની કલમ ૧૪૭ની જોગવાઈઓ લાગુ કરી શકાય છે.

૬.૧ અરજદારના વ્યવસાય પર શંકા કરવાના અને એન. બી. એફ. સી. (નોન-બેન્કિંગ ફાઇનાન્શિયલ કંપની) લાઇસન્સ ન હોવાના આરોપો અંગે, તેણે રજૂઆત કરી હતી કે આવા આક્ષેપો પાયાવિહોણા છે કારણ કે પ્રશ્ન ધિરાણનો નથી પરંતુ ઉધાર લેવાનો છે અને બીજું, જૂથની સંસ્થાઓ પાસેથી ઉધાર લેવાથી અરજદાર એન. બી. એફ. સી. માં રૂપાંતરિત થતો નથી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે આ પાસાને કોઓર્ડિનેટ બેન્ચે સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૩૩૪/૨૦૨૨ની રિટ પિટિશનમાં પણ ધ્યાનમાં લીધું હતું.

૬.૨ અમુક પક્ષો પાસેથી લોનના વ્યવહારના સંદર્ભમાં કોઈ વ્યાજ વસૂલવામાં આવ્યું ન હોવાના આક્ષેપો સાથે વ્યવહાર કરતી વખતે, એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે તે જ ઇપ્સો ફેક્ટોનો અર્થ એ નથી કે આવકમાં ઘટાડો થયો છે કારણ કે તે અરજદારની વ્યાવસાયિક સમજ હશે કે વ્યાજ વસૂલવું કે નહીં અને વધુમાં, ફરીથી ખોલવાની દરખાસ્ત બેંક ખાતામાં ક્રેડિટના આધારે કરવામાં આવી છે અને લોન પર વ્યાજ વસૂલવા માટે નહીં અને તેથી, કાયદાની કલમ ૧૪૮ એ (૩) હેઠળનો અંતિમ આદેશ જે આવા નિરીક્ષણ પર આધારિત છે, તેને રદ કરવો જરૂરી છે.

૬.૩ અન્ય દલીલ વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી હેમાની દ્વારા લોનના વ્યવહારોના નિયમો અને શરતો/લેખિત કરારોને લગતા સહાયક દસ્તાવેજો પૂરા ન કરવા અંગે ઉઠાવવામાં આવી છે અને એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે અરજદારે જેની સાથે વ્યવહારો કર્યા છે તે તમામ સંસ્થાઓ નિયમિત વળતર ભરી રહી છે અને તે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા સરળતાથી સુલભ છે.જો એવું માનવામાં આવે કે આવા દસ્તાવેજો ઉપલબ્ધ નથી, તો પણ તે એવો અભિપ્રાય તરફ દોરી જશે નહીં કે જ્યાં સુધી જે પક્ષોએ નાણાં આપ્યા છે તેઓ નિયમિત રીતે વળતર ભરતા હોય અને આવી એન્ટ્રીઓ ખાતા પુસ્તકોમાં પ્રતિબિંબિત થાય ત્યાં સુધી આવકમાં ઘટાડો થાય છે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદીઓએ ક્યારેય એમરએમ ગુકસાનની વિગતવાર ₹ ૧૫,૧૮,૮૯,૧૮૩/- સાબિત કરવા માટે કહ્યું ન હતું અને તે પ્રારંભિક કારણદર્શક નોટિસમાં પણ પ્રતિબિંબિત થયું ન હતું અને તેથી, પ્રતિવાદીઓએ કોઈ તક આપ્યા વિના, કાયદાની કલમ ૧૪૮એ (૩) હેઠળ અંતિમ આદેશના તબક્કે એમરએમ ગુકસાન પર તારણ આપ્યું હતું, જે સ્વીકાર્ય નથી.

૬.૪ છેવટે, એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે પ્રતિવાદીએ સોનાની ખરીદી પરના તારણને પણ પૂર્વનિર્ધારિત કર્યું છે, જે ગેરકાયદેસર અને મનસ્વી પણ છે કારણ કે આવા વ્યવહારને સાબિત કરવા માટે સામાવાળા વિભાગ પાસે કોઈ માહિતી

ઉપલબ્ધ નથી.આમ, એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અરજદારે જેની સાથે વ્યવહાર કર્યો છે તે પક્ષો સાથે લોનના વ્યવહારોની વાસ્તવિકતાની ચકાસણી કરવા માટે સામાવાળા દ્વારા કોઈ પ્રયાસો કરવામાં આવ્યા ન હોય તો, આકારણી ફરીથી ખોલવી અસ્વીકાર્ય છે અને એવું ન કહી શકાય કે કરવેરા માટે વસૂલવામાં આવતી આવકમાંથી મુક્તિ છે.

૭. વર્તમાન રિટ અરજીઓ અને વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી તુષાર હેમાનીની રજૂઆતોનો વિરોધ કરતા, વિદ્વાન પરિષ્ઠ સ્થાયી વકીલ, શ્રી આદિત્ય ભટ્ટે મહેસૂલ વતી હાજર રહીને સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૧૪૦૯૬/૨૦૨૫ માં દાખલ કરવામાં આવેલા સોગંદનામા-ઇન-રિપ્લાયના દાવાઓ તરફ ધ્યાન દોર્યું હતું અને રજૂઆત કરી હતી કે સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૩૩૪/૨૦૨૨ માં એ વાય ૨૦૧૭-૧૮ માટે અરજદારના કિસ્સામાં આ અદાલત દ્વારા આપવામાં આવેલ ચુકાદો અરજદારના બચાવમાં આવી શકતો નથી કારણ કે ઉપરોક્ત ચુકાદો કાયદાની કલમ ૧૪૭ ના જૂના શાસનને લાગુ પડે છે, જેનો અર્થ થાય છે પૂર્વ-૦૧/૦૪/૨૦૨૧, જેમાં "વાસ્તવિક" અભિવ્યક્તિ ન હતી. કોઈપણ શંકાના પડછાયાની બહાર આવકનું પલાયન ".આમ રજૂ કરવામાં આવે છે કે કાયદાની કલમ ૧૪૭,૧૪૮ અને ૧૪૮એ દ્વારા બદલાયેલી નવી વ્યવસ્થામાં, શ્રેશોલ્ડને નોંધપાત્ર રીતે ઘટાડીને માત્ર "એવી માહિતીની જરૂર છે જે સૂચવે છે કે કરવેરા માટે વસૂલવામાં આવતી

આવક આકારણીમાંથી બચી ગઈ છે".એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે આકારણી અધિકારીએ ખાસ કરીને નોંધ્યું છે કે અસુરક્ષિત લોન અને ચુકવણીમાં ૪૨૨ કરોડ રૂપિયાનું વિશાળ વ્યવહાર થયું હતું, જેમાં નિયમો અને શરતો/લેખિત દલીલોના દસ્તાવેજીકરણ જેવા કોઈ સહાયક પુરાવા ન હતા અને તેથી, આવા વ્યવહાર શંકાસ્પદ બની જશે જે "માહિતી જે પલાયન સૂચવે છે" અભિવ્યક્તિને સંતોષશે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ઉપરોક્ત રિટ પિટિશનમાં આ અદાલત દ્વારા તપાસ કરવામાં આવેલી એ. વાય. ૨૦૧૭-૧૮ માટે, આ અદાલતે ફરીથી ખોલવાને રદ કરી દીધી હતી કારણ કે આકારણી અધિકારી કોઈ પણ પુરાવાનો ઉલ્લેખ કરવામાં નિષ્ફળ ગયા હતા, જેમાં એક પણ પુરાવા રેકોર્ડિંગ કારણો નહોતા, જ્યારે વર્તમાન કેસમાં, એક જીવંત સાંઠગાંઠ છે જે સૂચવે છે કે કરવેરા માટે વસૂલવામાં આવતી આવકમાં ઘટાડો થયો છે.આમ, એવી વિનંતી કરવામાં આવે છે કે આ પ્રારંભિક તબક્કે, આ અદાલત કાયદેસરની વૈધાનિક તપાસ અને મૂલ્યાંકનને ફરીથી ખોલવાનું ન કહી શકે.

૮. અમે સંબંધિત પક્ષો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા છે.દલીલો અને રેકોર્ડ પરના દસ્તાવેજોમાંથી જે હકીકતો સ્થાપિત થાય છે તે એ છે કે અરજદારને પુનઃમૂલ્યાંકનની કાર્યવાહીની કઠોરતામાં સામેલ કરવામાં આવ્યો છે. એ. વાય. ૨૦૧૮-૧૯, ૨૦૧૯-૨૦ અને ૨૦૨૦-૨૧ એવો આક્ષેપ કરીને કે બેંક ખાતાના સ્ટેટમેન્ટ અને વિગતો, જે અરજદાર દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવી છે,

તે રૂ. ૯,૭૭,૯૮, ૩૮,૦૦૦/- ના વિશાળ બનાવટી વ્યવહારો દશા વે છે, જે એ. વાય. ૨૦૧૮-૧૯ માટે અસ્પષ્ટ રહ્યા હતા.સમાન આક્ષેપો એ. વાય. ૨૦૧૯-૨૦ અને ૨૦૨૦-૨૧ માટે કરવામાં આવે છે જ્યાં રકમ બદલાય છે; (i) એ. વાય. ૨૦૧૯-૨૦ માટે રૂ. ૧૨૫૩,૪૩,૧૭, ૦૦૦/- અને; (ii) એ. વાય. ૨૦૨૦-૨૧ માટે રૂ. ૪,૨૨,૦૬, ૩૫,૦૦૦/-

૯. રેકૉર્ડ પરથી સ્થાપિત થાય છે કે એ. વાય. ૨૦૧૭-૧૮ માટે, મૂલ્યાંકન લગભગ સમાન આક્ષેપો કરીને ફરી ખોલવામાં આવ્યું હતું અને તે મુજબ, કાયદાની કલમ ૧૪૩ (૨) હેઠળ ૨૮/૧૦/૨૦૨૧ ની એક નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી જેમાં આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો હતો કે કરદાતા (અરજદાર) ને તેના બેંક ખાતામાં રોકડ થાપણો અને રૂ. ૩,૩૭,૮૪,૨૧,૭૮૭/- ની ક્રેડિટ એન્ટ્રીઓ મળી છે અને કરદાતાઓની આવી આવક તેની વિશાળ રોકડ થાપણો અને ક્રેડિટ એન્ટ્રી સાથે સુસંગત નથી અને આમ, આ એન્ટ્રીઓ અસ્પષ્ટ રહી હતી કારણ કે કરદાતા મૂલ્યાંકન માટે જરૂરી તમામ ભૌતિક તથ્યોને સંપૂર્ણ અને સાચી રીતે જાહેર કરવામાં નિષ્ફળ રહી છે.વર્તમાન અરજદાર સામે અન્ય એક આરોપ પણ લગાવવામાં આવ્યો હતો કે એ. વાય. ૨૦૧૭-૧૮ માટે તેણે એક કુશલ લિમિટેડ, અમદાવાદ પાસેથી રૂ. ૫,૫૭,૮૯, ૧૨૧/- ની આવાસ એન્ટ્રી પણ લીધી હતી, જેમાં તપાસ હાથ ધરવામાં આવી છે.મહેસૂલ વિભાગે સંકલન બેન્ચ સમક્ષ લગભગ સમાન રજૂઆતો કરી હતી અને એવી દલીલ

કરવામાં આવી હતી કે આકારણી અધિકારી સમક્ષની સામગ્રી "માનવાનું કારણ" અભિવ્યક્તિને સંતોષશે કે કરવેરા માટે વસૂલવામાં આવતી આવક આકારણીમાંથી બચી ગઈ છે. એવી પણ દલીલ કરવામાં આવી હતી કે તપાસ અહેવાલો અને ડી જી આઈ ટી (તપાસ) અને ડિરેક્ટોરેટ ઓફ ઇન્ટેલિજન્સ એન્ડ ક્રિમિનલ ઇન્વેસ્ટિગેશનના તારણોના આધારે જોખમ પ્રોફાઇલિંગ પછી આવકવેરાના નિયામક (ડી જી આઈ ટી) (સિસ્ટમ્સ) દ્વારા મૂલ્યાંકનકર્તા (વર્તમાન અરજદાર) ના કેસની સંભવિત કેસ તરીકે ઓળખ કરવામાં આવી છે.

૯.૧ સંબંધિત રજૂઆતો પર વિચારણા કર્યા પછી, અરજદાર દ્વારા સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નંબર ૩૩૪/૨૦૨૨ તરીકે દાખલ કરવામાં આવેલી રિટ અરજીમાં સંકલન ખંડપીઠે, મૂલ્યાંકન વર્ષ માટે ફરીથી ખોલવાને પડકારતી, ચુકાદો અને તારીખના આદેશ ૦૧/૦૪/૨૦૨૫ દ્વારા, મૂલ્યાંકનને ફરીથી ખોલવાની વિવાદિત સૂચનાઓને બાજુ પર મૂકીને જણાવ્યું હતું કે અરજદારના ખાતાના પુસ્તકો અનુસાર નોંધાયેલા અને ઓડિટ કરેલા વ્યવહારો સાથે માહિતીની કોઈ જીવંત સાંઠગાંઠ નથી, જેથી તે પણ પ્રથમ દૃષ્ટિએ નિષ્કર્ષ પર આવી શકે કે આવક મૂલ્યાંકનમાંથી બચી ગઈ છે. તે વિવાદમાં નથી કે ઉપરોક્ત ચુકાદાને મહેસૂલ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યો છે.

૧૦. વર્તમાન કેસની વાત કરીએ તો મહેસૂલ વિભાગે કાયદાની કલમ ૧૪૭ની સુધારેલી જોગવાઈઓનો આશરો લઈને ઉપરોક્ત ચુકાદાને અલગ પાડવાનો પ્રયાસ કર્યો છે. ૩૧/૦૩/૨૦૨૧ સુધી, કાયદાની કલમ ૧૪૭ની જોગવાઈઓ મહેસૂલ દ્વારા લાગુ કરી શકાતી હતી જો આકારણી અધિકારી પાસે "માનવાનું કારણ" હોય કે કરવેરા માટે વસૂલવામાં આવતી કોઈપણ આવક કોઈપણ આકારણી વર્ષ માટે આકારણીમાંથી બચી ગઈ છે, જ્યારે ૦૧/૦૪/૨૦૨૧ ની અસર સાથે, ઉપરોક્ત અભિવ્યક્તિને "જો કરવેરા માટે વસૂલવામાં આવતી કોઈપણ આવક આકારણીમાંથી બચી ગઈ હોય તો" દ્વારા બદલવામાં આવી છે.

૧૦.૧ વર્તમાન કેસમાં, અમે કાયદાની કલમ ૧૪૮ હેઠળ બહાર પાડવામાં આવેલી વિવાદિત કારણદર્શક નોટિસની તપાસ તેમજ કાયદાની કલમ ૧૪૮એ (૩) હેઠળ પસાર કરવામાં આવેલા આદેશની તપાસ પર ધ્યાન આપ્યું છે કે, મૂલ્યાંકન અધિકારી દ્વારા ખાસ નોંધવામાં આવ્યું છે કે બેંક ખાતાના નિવેદનના વિશ્લેષણ પર, એવું નોંધવામાં આવ્યું છે કે વિચારણા હેઠળના સમયગાળા દરમિયાન, વિવાદિત નોટિસમાં ઉલ્લેખિત મુખ્ય ડેબિટ/ક્રેડિટ સંસ્થાઓ તેમજ આદેશ અને આંતરદષ્ટિ પોર્ટલ પર આવી સંસ્થાઓની વિગતો, એવું જોવા મળે છે કે "આ સંસ્થાઓ નિયમિતપણે રીટર્ન દાખલ કરે છે આવક." આમ, વિવાદિત કારણદર્શક નોટિસમાં તેમજ આદેશમાં આકારણી અધિકારીએ જે સંસ્થાઓ સાથે અરજદારે વ્યવહાર કર્યો છે અને લોન મેળવી છે તેમની વાસ્તવિકતા પર શંકા કરી

નથી.મૂલ્યાંકન ફરીથી ખોલવાનું કારણ એ હોવાનું જણાય છે કે અરજદાર દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલા વિશાળ વ્યવહારો તેના વ્યવસાય સાથે અસંગત છે.તે વિવાદમાં નથી કે અરજદારે કારણદર્શક નોટિસના તેમના તારીખના ૨૧/૦૪/૨૦૨૫ જવાબમાં હિસાબી પુસ્તકો અને ઓડિટ કરેલા હિસાબી પુસ્તકોમાં નોંધાયેલી તમામ એન્ટ્રીઓ સ્પષ્ટ રીતે પ્રદાન કરી હતી, જે મૂળ આવક વળતરની પ્રક્રિયા કરતી વખતે પહેલેથી જ તપાસવામાં આવી હતી.અરજદારે કરવેરા, ભાડું અથવા ઉપયોગિતા જેવી ચૂકવણીઓ પણ સમજાવી હતી અને નોંધ્યું હતું કે અરજદારે જેની સાથે વ્યવહારો હાથ ધર્યા હતા તે તમામ સંસ્થાઓ નિયમિતપણે તેમની આવકનું વળતર દાખલ કરી રહી છે.આમ, તે વિવાદમાં નથી કે બેંક ખાતામાં દેખાતી તમામ એન્ટ્રીઓ ખાતા પુસ્તકોમાં નોંધાયેલી હોય છે, જેને રિટર્ન ફાઇલ કરતી વખતે ધ્યાનમાં લેવામાં આવે છે.તમામ સંસ્થાઓ કે જેમની પાસેથી ધિરાણ લેવામાં આવે છે તે જૂથ સંસ્થાઓ છે જે નિયમિતપણે વળતર ભરી રહી છે.

૧૧. ઉપરોક્ત નિર્વિવાદ હકીકતોને પગલે, બેંક વ્યવહારો અરજદારની વ્યવસાયિક પ્રવૃત્તિ સાથે સુસંગત નથી તેવી ધારણા અને ધારણા પર ફરીથી ખોલવું અસ્વીકાર્ય છે કારણ કે તમામ સંસ્થાઓના બેંક ખાતાઓ તમામ પ્રકારના ક્રેડિટ, ટર્નઓવર, લોન, એડવાન્સિસ, રોકાણોને પ્રતિબિંબિત કરે છે.માત્ર, કારણ કે અરજદારના બેંક ખાતાઓમાં ઊંચા મૂલ્યના વ્યવહારો છે, તેનો

વાસ્તવિક અર્થ એ નથી કે કોઈ પુરાવા વિના કરવેરા માટે વસૂલવામાં આવતી આવકમાંથી મુક્તિ છે.કોઈ પણ એન. બી. એફ. સી. લાઈસન્સ ન હોવા અંગે પ્રતિવાદીની ધારણાઓ અને તે નિષ્કર્ષ તરફ દોરી જાય છે કે ક્રેડિટ એસ્કેપમેન્ટ બની જશે, તે પણ નકારી શકાય તેવું છે કારણ કે જૂથની સંસ્થાઓ પાસેથી ઉધાર લેવાથી અરજદાર એન. બી. એફ. સી. માં રૂપાંતરિત થતો નથી અને તેથી, એન. બી. એફ. સી. લાઈસન્સની ગેરહાજરી અથવા હાજરી આવકની એસ્કેપમેન્ટમાં પરિણમશે નહીં.તેવી જ રીતે, લોનના વ્યવહાર પર વ્યાજ વસૂલવાની ગેરહાજરી પણ એવી ધારણા તરફ દોરી જશે નહીં કે કરવેરાને પાત્ર આવક આકારણીમાંથી બચી ગઈ છે.

૧૨. જ્યાં સુધી રૂ. ૧૫,૧૮,૮૯,૧૮૩/- ના એમ ૨ એમ ગુકસાનના આરોપની વાત છે, ત્યાં સુધી અમે નોંધ્યું છે કે અરજદારને રૂ. ૧૫,૧૮,૮૯,૧૮૩/- ના એમ ૨ એમ ગુકસાનને સમજાવવા માટે કાયદાની કલમ ૧૪૮એ (૧) હેઠળ બહાર પાડવામાં આવેલી ૨૮/૦૩/૨૦૨૫ ની નોટિસમાં ક્યારેય બોલાવવામાં આવ્યો ન હતો.અરજદારે તેના નાણાકીય નિવેદનોમાં પણ વ્યવહારની આવી સમજૂતી રજૂ કરી હતી અને તે બેંક ખાતામાં પ્રતિબિંબિત થાય છે અને તેથી, કોઈ પૂર્વ તક આપ્યા વિના, સામાવાળા કાયદાની કલમ ૧૪૮ એ (૩) હેઠળ અંતિમ આદેશ પસાર કરવાના તબક્કે એમરએમ ગુકસાન પર તારણ આપતા ભૂલમાં પડી ગયો છે. બુલિયનની

ખરીદીના આક્ષેપોની જેમ જ, આપણે શોધી કાઢીએ છીએ કે નામ ઉલ્લેખિત કરવા યોગ્ય કોઈ સામગ્રી નથી, ટાલવાળા આક્ષેપો સ્વીકારો.

૧૩. મામલાના એકંદર વિશ્લેષણ પર અને અગાઉના આદેશના પ્રકાશમાં જે આ અદાલત દ્વારા પસાર કરવામાં આવ્યો છે અને સામાવાળા મહેસૂલ દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યો છે, રિટ અરજીઓને સ્વીકૃતિની જરૂર છે અને તેને **મંજૂરી આપવામાં આવે છે.** અધિનિયમની કલમ ૧૪૮ હેઠળ બહાર પાડવામાં આવેલી ૨૬/૦૬/૨૦૨૫ તારીખની નોટિસ અને સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૧૪૦૫૭/૨૦૨૫માં એ વાચ ૨૦૧૯-૨૦ માટે અધિનિયમની કલમ ૧૪૮ એ (૩) હેઠળ પસાર કરવામાં આવેલા ૨૬/૦૬/૨૦૨૫ તારીખના આદેશ તેમજ અધિનિયમની કલમ ૧૪૮ હેઠળ બહાર પાડવામાં આવેલી ૨૬/૦૬/૨૦૨૫ તારીખની નોટિસ તેમજ સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નંબર ૧૪૦૮૬/૨૦૨૫માં એ વાચ ૨૦૨૧-૨૨ માટે અધિનિયમની કલમ ૧૪૮ એ (૩) હેઠળ પસાર કરવામાં આવેલા ૨૬/૦૬/૨૦૨૫ તારીખના આદેશને રદ કરવામાં આવે છે અને રદ કરવામાં આવે છે. નિયમને નિરપેક્ષ બનાવવામાં આવે છે. ખર્ચ માટે કોઈ ઓર્ડર નથી.

(ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એ. એસ. સુપેહિયા)

(ન્યાયમૂર્તિ સુશ્રી વૈભવી ડી. નાણાવતી)

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*